

6. Strinjamo se s prispevki za Zvezo državnih nameščencev.

7. Smo za predlog pravil, kakor je ista sestavilo pov. UJU v Ljubljani; samo za 9 sekcij, ki bi se krile s teritorijem banovin. (Ze sklenjeno na zborovanju 8. marca t. l.)

8. »Popotnik«. — Odobravamo tozadevne ukrepe pov. UJU v Ljubljani. (Ze sprejeto na zborovanju 8. marca t. l.)

9. Mladinska Matica in »Naš rod« naj se združita. Izda naj se 8 števil »Našega roda« in ob koncu leta (zadnja 2 meseca) publikacije Mladinske Matice z mesečnim prispevkom po 2 Din.

10. Za vsa društva naj bodo obvezni pri pokrajinski skupščini z mečino sprejeti sklepi, ki zadevajo le notranjo ureditev in razmah naše organizacije. V kolikor pa se s sprejetimi sklepi gmotno na novo obremenjuje članstvo, pa se posameznim društvom prepriča popolna svoboda (gospodarska avtonomnost). Edina izjema je možna namreč: Vsa društva, torej niti brez ene izjeme, so pri svojih zborovanjih soglasno sprejela kak tak sklep, ki je bil nato soglasno sprejet tudi pri pokrajinski skupščini. Majorizirati pa odslej v teh zadevah ne skušamo več nobenega društva. Utemeljitev: Zadnja leta so bili sprejeti pri pokrajinski skupščini tudi sklepi, s katerimi se je obremenilo članstvo z novimi prispevki ter se je zato zvišala članarina. Pri nekaterih društvih teh poviškov naknadno niso sprejeli, vsled česar so bile članarine raznih društev tu in tam zelo različne. Vse to je slabo vplivalo na članstvo pov. UJU Ljubljana, zlasti v današnjem mizernem stanju našega stanu in je tvorilo v mnogih slučajih izvor sporov med društvi in poverjeništvom, kakor tudi omajalo zaupanje v vodstvo posameznih društev, kojih delovanje je zato nazadovalo.

Razen tega je bil sprejet predlog poverjenika SSM tov. Podgornika: Članarina za SSM naj se pobira redno mesečno po 3 Din z društveno članarino od vseh članov, ki izrečno te obveznosti ne odklonijo. Pri poročeni učiteljskih parih plačuje le en član. Poverjeniki ostanejo kot posredovalci med društvom in člani.

III. Za delegata za pokrajinsko skupščino so bili izvoljeni: Ivan Šeško, Franc Čiček, Irma Mežanova. Za namestnike: V. From, F. Čepe, F. Konečnikova. Za državno skupščino pa: Ivan Dšura, Vekoslav From, Irma Mežanova. Namestniki: Ivan Šeško, Josip Pur, Vilma Kožuhoa.

IV. Tov. Hren je poročal o sedanjih stihizaciji najvažnejših členov pravilnika k zakonu o narodnih šolah, ki je izdelan in čaka samo še sankcije.

V. Med slučajnostmi se je o gorenjem poročilu, zlasti o stanarini in kurivu razvil živahen razgovor, nakar je tov. predsednik sklenil zborovanje z voščilom: Vsem prijateljem odmah v počitnicah in na — veselejših se — svidenje v jeseni!

Mirko Vauda, preds. Ivan Šeško, tajnik.

— POROČILO O ZBOROVANJU UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA SREZ LAŠKO, ki se je vršilo dne 3. junija 1930. v Laški.

Statistika. Včlanjenih je v društvu 118 članov in članic, navzočih 72, t. j. 61%.

Situacijsko poročilo. Tovariš predsednik otvoril zborovanje s pozdravom na vse navzoče posebno pa pozdravlja še na novo pristopivi tovarišici Kmet Gabrielo in Ladina Anko. Iskreno pozdravi še starega učiteljskega boreca in častnega člana našega društva šolskega ravnatelja Antona Gnusa, urednika »Učiteljskega Tovariša« Iv. Džurina ter pesnika Grišo-Koritnika, čestita tovarišu nadzorniku Ljudevitu Potočniku na imenovanju za stalnega šolskega nadzornika za srez Laško.

Slodi čitanje zapisnika zadnjega zborovanja, ki se odobri. Po prečitaniu došlih dopisov je izčrpno poročal tov. Dimnik o osnutku pravilnika k zakonu o narodnih šolah. Navzoči so vzeli njegovo poročilo na znanje. Tov. predsednik se zahvali poročevalcu in poziva vse tovariše (ice) k skupnemu stvarnemu delu v okviru organizacije.

Zaradi prekratkega časa se preloži referat tov. Jesiha na eno prihodnjih zborovanj.

Tov. predsednik poda poročilo o zadnji seji širjega sosveta. Njegovemu poročilu so navzoči sledili z zanimanjem. Vodstvu organizacije izreka članstvo popolno zaupanje.

Ker ni bilo predlogov, zaključijo tovariš predsednik zborovanje in odpravi redni občni zbor ter preide takoj na dnevni red. Po prečitaniu in odobritvi zapisnika zadnjega občnega zbora poda svoje poročilo tajnik tov. Jesih. Poročilo, ki se je vzelo z odobravanjem na znanje, se priključi zapisniku.

Blagajnik tov. Pleškovič je objasnili blagajniško stanje z dnem 28. maja 1930. Iz njegovega poročila je razvidno, da je bilo plačujočih članov 118. Društvo je imelo 29.508.61 Din dohodkov in 21.893.92 Din izdatkov, prebitka torej 7.614.69 Din. Zaostanki na članarini znašajo 720 Din, tako da znaša imovina 8334.69 Din, od katere pa odpade na šolsko matico 3000 Din, na društveni fond pa 1150 Din. Čista imovina društva bi torej znašala dne 28. maja 1930, 4284 Din. V imenu računskih pregledovalcev je poročal tov. Kalan, da so računski v najlepšem redu in predlaga blagajniku absolutorij, kar se soglasno sprejme.

Po poročilu blagajnika je bil sprejet proračun za poslovno leto 1930/31, in se je določila mesečna članarina na 19 Din za redne člane, za učiteljice poročene z učitelji pa na 9 Din.

Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik tov. Robert Plavšak, podpredsednik tov. Juro Kislinger, tajnik A. Jesih, blagajnik R. Pleškovič, tajnikova namestnica tov. Omerzova, blagajnikova namestnica tov. A. Lapornikova, v ostali odbor pa tov. L. Hofbauer, tov. Fr. Lebar in tov. V. Jurko. Namestniki: tov. L. Pirkovič, tov. A. Beg in tov. M. Sušnik. Za pregledovalca računov tov. R. Kalan in tov. T. Ramovševa.

Delegati za pokrajinsko skupščino so: Lebar, Pleškovič, Jesih, namestniki pa: Tori, Čander in Raspotnikova.

Delegata za glavno skupščino sta Plavšak in Jesih.

Predsednik R. Plavšak se zahvali v imenu izvoljenih odbornikov za zaupanje z zagotovilom, da bo novi odbor tudi v bodoče posvečal svoje moči v dobiti učiteljstva in njegovih pravic. Šam za svojo osebo se stavlja tvarišem vsak čas in v vsakem oziru na razpolago.

Ker je bil dnevni red s tem izčrpan, je zaključil predsednik občni zbor.

Rob. Plavšak, preds. A. Jesih, tajnik.

Splošne vesti.

— Pokrajinska skupščina. Tovariše delegati in tov. delegatke obveščamo, da smo legitimacije za vse že razposlali na tov. predsednike okrajnih učiteljskih društev. Ako jih še niso razposlali, dvignite legitimacije sam!

POKRAJINSKA SKUPŠČINA.

Prijavite takoj svojo udeležbo novomeškemu uč. društvu!

— Udeležencem pokrajinske skupščine. Avtopodjetje Kos nudi vsem udeležencem pokrajinske skupščine na progi Krško-Novo mesto in obratno 25% popusta. Avtobus vozi iz Krškega ob 7. in ob 15. uri ter pride v dveh urah v Novo mesto. Za tovariše iz Stajerske je posebno pripravna zveza, če se pripeljejo do postaje Videm-Krško z vlakom, ki pride iz Zidanega mosta popoldne ob 15. uri.

— Prijave. Vse člane UJU, ki se nameravajo udeležiti letošnjega kongresa UJU v Beogradu, se naproša, da se javijo pripadajočemu poverjeništvu zaradi stanovanja. Poverjeništvu bodo poslala spiske prijavitelcev Izvršnemu odboru UJU. Del udeležencev bo nastanjen v učiteljskih domovih, drugi pa v hotelih. — Vsak udeleženec naj naznači ali pride sam, ali z družino in kje hoče prenočevati. Za one, ki se ne javijo, ne bo mogoče rezervirati prostora.

— Četrtniška vožnja za kongres UJU. Gospod prometni minister je ugodil prošnji Izvršnega odbora UJU in je izdal odlok z dne 27. junija 1930. M. S. Br. 12.495 s katerim se dovoljuje četrtniška vožnja vsem članom UJU, ki se udeležijo kongresa v Beogradu. Vozna olajšava velja od 15. do 25. avgusta. Izvršni odbor bo izdelal legitimacije za članstvo. Na podlagi te legitimacije bo kupil vsakdo pri odhodu polovični vozni listek in se bo z istim tudi vrnil, ker mu bo združenje potrdilo, da se je udeležil skupščine. Kupljeni polovični vozni listek je treba varovati.

Šolski upravitelji — poslovodje krajevnih šolskih odborov!

Poslužite se naročilnic »Učiteljske gospodarske poslovalnice« in naročite vse potrebščine za šole le potom UGP.

— Učitelji in učiteljice, ki so izdelali posredna učila, ki predstavljajo gotovo vrednost v pedagoško-šolskem ali v umetniškem oziru, naj ista pošljejo poverjeništvu UJU v Ljubljani za državno razstavo v Beogradu.

— Kaj je z revizijo uradniškega zakona? V tem oziru so informacije hermetično zaprte. Poštna organizacija je poslala v svrhu intervencij svoje zastopnike v Beograd, ki so na seji širše konference podali o tem sledeče poročilo, ki je objavljeno v »Poštnem Glasniku« z dne 1. julija 1930: Uradniški zakon je baje gotov in se utegne kmalu uveljaviti. Sliši pa se, da bi imela iziti samo novele k sedanjemu zakonu, s katerim bi se uredilo samo materialno vprašanje državnega uslužbenstva na osnovi 10 plačilnih razredov.

— Nov uradniški zakon. Beograd 9. jul. z. V ministru za pravosodje delajo strokovnjaki na novem uradniškem zakonu, ki mora biti konec tega meseca gotov. Sprejeta so vsa potrebna mnenja in material, tako da bo ta zakon v največji meri zadovoljil interese uradnikov. Na zakonu delajo strokovnjaki vseh ministrstev.

— Dopusti za gospodinjki tečaj v »Mladiki« v Ljubljani. Kakor smo izvedeli, ministru za pravosodje ne dovoljuje dopustov za gospodinjki tečaj v »Mladiki«, dokler ne bo rešeno vprašanje gospodinjkih šol in tečajev s posebnim pravilnikom, ki ga pripravljajo v ministru.

— Verouk v narodnih šolah obvezen. Nj. Vel. kralj je na predlog prosvetnega ministra podpisal zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o osnovnih šolah. V smislu teh izprememb je verouk v osnovnih šolah obvezen za vse priznane veroizpovedi. Verouk poučujejo duhovniki, oziroma njihovi namestniki, postavlja in odstavlja pa jih banska uprava na predlog pristojne cerkvene oblasti dotične veroizpovedi. Pristojna ob-

čina lahko veroučiteljem prizna in plača primerno nagrado. Veroučitelji morajo biti jugoslovenski državljani. Če je veroučitelj za držan, ga lahko nadomešča učitelj iste vere na dotični šoli. Po predlogu pristojne cerkvene oblasti je lahko to nadomeščanje tudi stalno. Če se cerkvena oblast ne briga za verouk in ne stavi predlogov za imenovanje veroučiteljev, jih predlaga pristojna banska uprava. Na šolah, kjer je v vsakem razredu, odnosno oddelku najmanj 20 učencev iste vere in kjer pride na teden najmanj 20 učnih ur iz verouka, se lahko nastavijo stalni kateheti, ki jih imenuje prosvetni minister. Vsi veroučitelji se morajo pokoravati šolskemu zakonu in redu. Minister prosvete lahko odstavi veroučitelja, če njegovo delo ne odговarja pedagoškimi načelom ali če njegovo vedenje v šoli in izven nje ni v skladu s splošnimi cilji osnovne šole. Učni program za verouk določa prosvetni minister v sporazumu z vrhovnim predstavništvom dotične vere v državi. Za katoličane se smatra škofvska konferenca za vrhovno cerkveno predstavništvo. Cerkvene oblasti imajo pravico enkrat na leto nadzrati verouk v osnovnih šolah. Dočim je sedanjí zakon o osnovnih šolah zadrževal verske organizacije, smejo učenci osnovnih šol odslej zopet biti člani verskih združenj svoje veroizpovedi tudi izven šole.

— Učiteljska ekskurzija. UJU je nameraval prirediti izvršni odbor UJU v Sofijo, Carigrad in Bukarešto, se vsled nepredvidenih okoliščin ni mogla izvršiti. Vsem onim, ki so se priglasili za to ekskurzijo in vposlali 200 Din, bo ta denar vrnjen.

Šolski upravitelji in upraviteljice!

Poslužite se naročilnic »Učiteljske gospodarske poslovalnice«, ki ste jih prejeli in izvoršite vsa naročila le potom UGP.

— Dostop učiteljstvu kraljevine Jugoslavije na univerzo. Te dni je bil podpisan in objavljen novi zakon o univerzah, ki med drugim določa, da imajo tudi absolventi učiteljskega dostop na univerzo. Maturanti učiteljske, ki bodo napravili zrelostni izpit z odličnim ali prav dobrim uspehom, bodo z odbrivitvijo fakultetnega senata filozofske fakultete lahko sprejeti za redne slušatelje za pedagoško skupino predmetov

— Novomeško učiteljsko društvo prosi vse one članice (ice), ki kljub vsem opominom morda še niso poravnali društvenih obveznosti, da store to takoj, ker bo društvo sicer neljubu primorano zapadle zneske izterjati in to nepopustljivo in nepreklicno. Pri poverjeništvu društvo ne more poravnati članarine, ker nam društveniki dolgujejo nad štiri tisoč dinarjev. Nekateri za več let nazaj. Primorani smo poslednjič apelirati na stanovsko zavest. Če bodo stroški nenadno narasli — brez zamere! — Odbor.

— »Popotnik« 9. in 10. številka je izšla.

— P. n. ocenjevalec »Naše prve knjige«. Iz »Učit. Tovariša« vidim, da se je skoro v vseh učiteljskih društvih ljubljanskega poverjeništvu UJU razpravljalo o praktični uporabnosti »Naše prve knjige«. Ker mi je mnogo na tem, da zberem čim več mišljenj o tej knjigi in jo za prihodnjo izdajo izpopolnim, prosim vse cenj. tovariše (ice), ki so poročali o svoji rabi te knjige, da mi pošljejo svoja poročila. Hvaležen pa bi bil sploh vsem, ki so knjigo rabili, da mi vsaj v kratkem zapisku pošljejo svoje mišljenje o uporabnosti knjige kakor tudi svoje nasvete, kaj in kako mislijo, da naj se knjiga popravi. — Pavle Flerš, Beograd, Nebojšina ulica 30.

— Društvo učiteljic v Ljubljani. Odborova seja se bo vršila v torek dne 15. julija t. l. ob 9. uri pri poverjeništvu v sobi Mladinske Matice. Vabljen sc vsi tovarišice ožjega in širjega odbora — in tudi one, ki se zanimajo za naše delovanje. — Tajnica.

— Maturanti leta 1915. mariborskega učiteljskega. Po naročilu nekaterih tovarišev vabim vse tovariše maturante mariborskega učiteljskega l. 1915. na prijateljski sestanek petnajstletnice mature na dan 2. avgusta 1930. v Mariboru. Tovariši, zberimo se kolikor nas je še ostalo, da se po dolgih letih prijateljsko pogovorimo in zbužamo spomine na lepa dijaška leta. Vabim tudi tovariše, ki so zaradi vojnih razmer maturirali ali poprejal ali pa tudi pozneje. Oglasite se vsi in sporočite Vaše želje, da zamorem sestavim natančnejši program. Obvestite tudi tovariše, ki službujejo izven mej ožje domovine in ne bodo čitali tega poziva. — Ciril Hočevnar, Krog, p. Murska Sobota.

— Uradniški dom v Ljubljani. Zgradba stanovanjske hiše Hranilnega in posojilnega konzorcija v Ljubljani. Na seji ljubljanskega občinskega sveta dne 13. junija je bil sprejet sklep, da občina prevzame jamstvo za posojilo v znesku 3 milijonov dinarjev »Hranilnemu in posojilnemu konzorciju« za zgraditev stanovanjske hiše. Na parceli v Gajevi ulici, katero je, kakor znano, po prizadevanju naše Zveze pridobil imenovani konzorcij od mestne občine za zelo nizko ceno pod vогоjem, da se na tem stavbišču sezida »Uradniški dom«, namerava namreč konzorcij zgraditi stanovanjsko hišo s poslovnimi lokali. Hranilni in posojilni konzorcij, ki šteje 954 zadržnikov, je namreč zaprosil mestno občino, naj prevzame jamstvo za gradbeno posojilo, kar mu je bilo tudi dovoljeno s pogojem, da se posojilo vknjiži v zeliški knjigi in ob običajnih jamstvenih obvezah. — »Naš Glas«.

Obkle kemično čist, barva, pisira in lika tovarna JOS. REICH.

Izredni občni zbor Zveze državnih nameščencev.

Dne 18. junija se je vršil v beli dvorani hotela Union izredni občni zbor Zveze državnih nameščencev in upokoencev v Ljubljani, ki so se ga udeležili zastopniki vseh pri Zvezi včlanjenih strokovnih organizacij.

Predsednik izrednega občnega zbora, častni član Zveze g. Makso Lilleg otvori občni zbor s prisrčnim pozdravom vsem navzočim ob 19. uri ter predlaga naj se odpošljejo štiri brzojavke, ki so bile natisnjene v predzadnji številki »Učit. Tovariša«.

Načelnik Lilleg poda v daljšem stvarnem izvajanju vzoroke, ki so dovedli do sklicanja izrednega občnega zbora. Predvsem je bil izredni občni zbor potreben zato, da se izpopolnijo odborniška mesta, ki so se izpraznila zaradi izstopa organizacij nižjih uslužbencev. Da bi Zveza dala priliko do zopetnega sodelovanja zastopnikov nižjih organizacij, je šla do skrajne meje možnosti. Posedni odsek je zaradi ukladitve nastalih razmer porabil vsa sredstva, ki pa so jih nižji uslužbenci a limine odklanjali. Kakor vidimo so njih zastopniki tudi danes izostali in ni niti ene izmed njihovih organizacij reagirala na nadvse vljudna Zvezina vabila. Vsak razlog, da so obrnili nižji uslužbenci Zvezi hrbet, je odpadel, ker je prejšnji načelnik Zveze, kateremu je nižje uslužbenstvo v glavnem naprtavalo razlog za svoj izstop, podal že takoj po izvolitvi ostavko na odborniško mesto. Odbor Zveze ne more prevzeti nadaljnje odgovornosti ter apelira na današnji izredni občni zbor, naj da novemu odboru potrebne smernice za njegovo nadaljnje delovanje.

K 2. točki dnevnega reda poda g. Joža Bekš naslednje tajniško poročilo:

»K besedam gospoda predsednika današnje izrednega občnega zbora nimam mnogo dodati. Ze na rednem občnem zboru dne 28. aprila t. l. je bila opažati pri zastopnikih nižjih državnih uslužbencev neka nervoznost, čije posledice so se pokazale v organiziranem kolektivnem izstopu vseh njihovih organizacij, ki je sledil nekaj dni za tem občnim zborom.

V svojem poročilu dne 27. aprila sem izrečno naglašal, da je sprič novih državno-političnih razmer v naši državi in že podanih dokazov od strani vlade ugotovljeno, da se problem vseh državnih nameščencev obravnava na merodajnih mestih z mnogo večjo uvidevnostjo in z večjim umevanjem za socialno pravičnost nego kdajkoli prej v dobi parlamentarnega sistema. Nisem tega poudarjal brez tehtnih razlogov, kakor tudi nisem brez razloga trdil, da je baš v sedanjih časih močna in edinstvena organizacija več kot potrebna. Gospodje nižje državni uslužbenci so odločili drugače.

Glavna naloga sedanjega odbora je bila, da v prvi vrsti ustvari med člani svojega odbora tisto harmonijo, ki je za razvoj resne organizacije brezpogojno potrebna. Posebni odsek Zvezinega odbora se je sicer te naloge z vso vestnostjo oprijel, imel pa žal ni nobenega uspeha. Vsi predsedniki organizacij nižjih uslužbencev so prejeli od tega odseka vljudno vabilo na neobvezni razgovor za 20. maj, na katerem naj bi se ugodila vsa pota za nadaljnje skupno iskreno delovanje. Ne da bi kdo izmed povabljenih gospodov svojo neudeležbo opravičil, je ta sestanek ostal brez uspeha. Odsek je šel še dalje. Ko s predsedniki posameznih organizacij ni bilo mogoče navezati potrebne stika niti na ta niti na drug način, se je Zveza kot zastopnica enotnega organiziranega aktivnega in upokoencega državnega uslužbenstva odločila sklicati ponovni sestanek vseh predsednikov in tajnikov organizacij državnih nameščencev in upokoencev Dravske banovine, ki se je vršil dne 30. maja t. l. Tege stanka se je udeležilo poleg drugih tudi 5 zastopnikov organizacij nižjih uslužbencev, ki pa od svojih odborov niso imeli formalnih pooblastil za kakršnokoli odločitev. Da ne bi organizacije nižjih uslužbencev prej ali slej očitale Zvezi neloyalnost, se je ta sestanek odločil za sklicanje današnjega občnega zbora, na katerem podajo vsi na rednem občnem zboru dne 30. aprila izvoljeni odborniki — kolikor jih je pač še ostalo — svojo ostavko. S tem ukrepom je Zveza posvedočila organizacijam nižjih uslužbencev svojo iskrenost in skrajno pripravljenost sodelovati z njimi v bodoče. V vabilu, ki smo ga poslali za današnji izredni občni zbor, smo tem organizacijam izrečno povedali, da jih Zveza zopet sprejme kot članice, če prijavi svojo pristop vsaj do 15. t. m. Izvzemši eno organizacijo, ki pa ima za člana tudi uradnike, na to naše tovariško vabilo ni reagirala nobena druga.

Zvezino glasilo je o tem nerazumljivem pokretu nižjih uslužbencev dovolj pisalo in zlasti naglašalo, da za par voditelji še ne stoji ostalo članstvo, ki misli s svojo glavno in prudarja z lastnim razumom. Naloga izrednega občnega zbora je, da da novemu odboru potrebni impulz za nadaljnje udejstvovanje ter ustvari temelj, na katerem bi Zveza mogla razvijati svojo samo navidezno in začasno oslabilno življensko silo event. tudi v drugačni smeri. Izstop vseh organizacij nižjih uslužbencev pa naj bi bil prihodnjemu Zvezinemu odboru resen memento pri nadaljnjih njegovih taktiki.

Zveza je ob nič manjših periodičnih pretresljajih pred kratkim dovršila deseto leto obstoja. Z združenimi močmi vseh resnih delavcev, ki čutijo z njo resno in odkrito, se ji za njen obstanek tudi v prihodnje